

DZIEJE NAJNOWSZE

PL ISSN 0419-8824

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

2–2018

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik L
2018
2

Warszawa 2018

<http://rcin.org.pl>

„Dzieje Najnowsze”
Założone w 1969 r. przez Tadeusza Jędruszczyka,
Czesława Madajczyka i Witolda Stankiewicza

KOMITET REDAKCYJNY

Roman Baron, Idesbald Goddeeris, Marek K. Kamiński, Krzysztof Kawalec, Marek Kornat, Piotr Madajczyk, Wojciech Materski, Jan Molenda, Władimir Niewieźyn, Andrzej Nowak, Dušan Segeš, Andrzej Suchcitz, Włodzimierz Suleja, Małgorzata Willaume, Michihiro Yasui

REDAKCJA

Andrzej Chojnowski, Małgorzata Gmurczyk-Wrońska,
Andrzej Koryn, Paweł Libera (sekretarz), Rafał Stobiecki, Jacek Tebinka,
Tadeusz Wolsza (redaktor naczelny)

REDAKTOR WYDAWNICZY

Ewa Bazyl

TŁUMACZENIA STRESZCZEŃ

Grażyna Waluga

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
tel. 22 831 02 61-62, w. 43
e-mail: dn@ihpan.edu.pl
<http://www.dn-ihpan.edu.pl>

Czasopismo recenzowane

p-ISSN 0419-8824
e-ISSN 2451-1323 (wersja pierwotna)

© Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

Publikacja dotowana ze środków publicznych
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Druk i oprawa: Fabryka Druku

Spis treści

STUDIA I ARTYKUŁY

Grzegorz Rutkowski – <i>Środki pieniężne przerzucone drogą lotniczą dla Polskiego Państwa Podziemnego</i>	5
Bartłomiej P. Szyprowski – <i>Kradzież pieniędzy zrzutowych z placówki „Kopyto”. Sprawa karna pchor. Tadeusza Szatkowskiego „Groma” przed Wojskowym Sądem Specjalnym Komendy Głównej Armii Krajowej</i>	21
Paweł Szulc – <i>Czasopiśmiennictwo polskie w Iranie w latach 1942–1945</i>	49
Jarosław Syrnyk – <i>Kwestia wołyńska w perspektywie historycznej, politycznej i perspektywie pamięci</i>	71
Piotr Eberhardt – <i>Formowanie się polskiej granicy wschodniej po II wojnie światowej</i>	87
Sebastian Fikus – <i>Kodeks drogowy jako instrument amnestii zbrodniarzy hitlerowskich</i>	119
Rafał Stobiecki – <i>Anny M. Cienciąły współpraca z Instytutem Literackim w Maisons-Laffitte w świetle korespondencji z Jerzym Giedroyciem</i>	133
Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk – <i>Rola kobiety w Polsce Ludowej w świetle treści propagandowych rozpowszechnianych przez Ligę Kobiet w latach 1946–1956</i>	149
Andrzej Zaćmiński – <i>Poezja agitacyjna w kampanii wyborczej do Sejmu PRL pierwszej kadencji z 26 października 1952 r. Tematyka – Obrazowanie – Polityka</i>	181
Radosław Gross – <i>Inwigilacja i proces kierownictwa Zarządu Okręgowego Państwowych Nieruchomości Ziemijskich w Olsztynie</i>	215
Kim Christiaens, Idesbald Goddeeris – <i>Solidarność i Trzeci Świat. Część II. Taktyczne sojusze z kluczowymi ruchami lat osiemdziesiątych XX wieku</i> ..	247

MATERIAŁY

<i>Elaborat poselstwa polskiego w Berlinie z listopada 1926 r., pt. „Rzut oka na rozwój stosunków politycznych francusko-niemieckich w okresie ostatnich kilkunastu miesięcy w związku z polityką Anglii, Włoch i Polski”</i> – Krzysztof Kania, Krzysztof Kloc	273
---	-----

AUTOREFERATY

Aleksandra Sylburska – <i>Działalność polskiej placówki dyplomatycznej na Węgrzech (1946–1956)</i>	309
--	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Wojciech Materski, <i>Od cara do „cara”. Studium rosyjskiej polityki historycznej</i> – Rafał Stobiecki	319
Ikuko Torimoto, <i>Okina Kyūin and the Politics of Early Japanese Immigration to the United States, 1868–1924</i> – Mariusz Puchacz	327
Katarzyna Chomicz, Halina Parafianowicz, Mariusz Puchacz, <i>Japończycy w Stanach Zjednoczonych. Od wrogości do internowania</i> – Włodzimierz Batóg ..	333
Krystian Maciej Szudarek, <i>Dyplomacja brytyjska wobec polityki Niemiec w Komisji Przygotowawczej Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie (1926–1930)</i> – Stanisław Sierpowski	340
Дмитрий Жуков и Иван Ковтун, <i>Полициа. История, судьбы и преступления; iidem, Охотники за партизанами. Бригада Дирлевангера; iidem, Бургомистр и палац. Тонька-пулеметчица, Бронислав Каминский и другие</i> – Hubert Kuberski	343
Petra Fohrmann, <i>Weźmiemy ze sobą dzieci. Ostatnie lata życia rodziny Goebelsów</i> – Piotr Mikietyński	353
Jakub Stępień, <i>Hinduski fundamentalizm religijny. Myśl polityczna Narodowej Organizacji Ochotników (Rashtriya Swayamsevak Sangh)</i> – Tomasz Flasiński	355
Piotr Rypson, <i>Czerwony monter. Mieczysław Berman: grafik, który zaprojektował polski komunizm</i> – Mariusz Mazur	363
Jarosław Dulewicz, <i>Miasta w ruchu. Codziennosc w uprzemysławianych ośrodkach miejskich w Polsce w latach siedemdziesiątych XX wieku</i> – Hubert Wilk	368
Filip Gańczak, <i>Polski nie oddamy. Władze NRD wobec wydarzeń w PRL 1980–1981</i> – Jakub Szumski	371

ŻYCIE NAUKOWE

<i>Refleksje o roli Ignacego Paderewskiego w dziejach Polski, na marginesie wystawy o Mistrzu w warszawskim Muzeum Narodowym</i> – Marian Marek Drozdowski	379
--	-----

INSTYTUT HISTORII PAN
PRZEDSTAWIA

Metamorfozy społeczne

**Studia nad historią społeczną
ziem polskich 1914–1918**

Redaktor naukowy
Włodzimierz Mędrzecki

12

Instytut Historii PAN

www.ihpan.edu.pl
www.ksiegarnia-ihpan.edu.pl

ISSN 0419-8824

<http://rcin.org.pl>